

Hiệu quả từ công tác giám sát, phản biện xã hội ở thành phố Cần Thơ

LÊ THANH HỒNG*

Tiếp thu Hướng dẫn số 30-HD/BDVTW, ngày 10/02/2014 của Ban Dân vận Trung ương, Ban Dân vận Thành ủy Cần Thơ đã tham mưu cho Ban Thường vụ Thành ủy ban hành Kế hoạch số 73-KH/TU, ngày 19/6/2014 về việc thực hiện các Quyết định số 217, 218-QĐ/TW của Bộ Chính trị (khóa XI) và tổ chức triển khai, quán triệt đến cán bộ chủ chốt của thành phố, các quận ủy, huyện ủy, các ban xây dựng đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn và các đảng ủy trực thuộc Thành ủy, Ban Thường trực Mặt trận Tổ quốc, Ban Thường vụ các đoàn thể chính trị thành phố. Các cấp ủy đảng, chính quyền, đặc biệt là Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội, các hội quần chúng thành phố sau khi quán triệt Quyết định số 217, 218-QĐ/TW đã xây dựng chương trình, kế hoạch cụ thể để tổ chức thực hiện.

Hàng năm, Ban Dân vận đều tổ chức giám sát việc thực hiện thông qua các đợt làm việc cùng Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị

- xã thành phố, các đợt kiểm tra đối với Ban Dân vận các quận, huyện 6 tháng đầu năm và cuối năm để chấn chỉnh việc thực hiện Kế hoạch số 73-KH/TU của Thành ủy.

Xác định thực hiện hoạt động giám sát, phản biện xã hội, tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Mặt trận Tổ quốc các cấp, trong đó vai trò của Mặt trận Tổ quốc là chủ công trong thực hiện, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc thành phố hướng dẫn Mặt trận các cấp chủ động xây dựng chương trình, kế hoạch giám sát hằng năm, trong đó lựa chọn những nội dung giám sát theo các lĩnh vực mà nhân dân và xã hội đang quan tâm, phù hợp với thực tiễn của địa phương. Trong hơn 2 năm qua, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp xây dựng chương trình và tham gia các hoạt động giám sát - phản biện xã hội như:

* Về công tác giám sát:

Thời gian qua, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội tổ chức được 62 cuộc giám sát cấp thành phố, cấp quận, huyện tổ chức được 2.173 cuộc giám

sát trên các lĩnh vực của đời sống xã hội, tiêu biểu như:

Thứ nhất: Đối với cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016-2021, nhìn chung, qua công tác giám sát được Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp giám sát, phát hiện và kiến nghị lãnh đạo thành phố khắc phục những mặt thiếu sót và chấn chỉnh kịp thời, đảm bảo thực hiện đúng quy trình, các bước được công khai, dân chủ, đúng pháp luật và an toàn tiết kiệm góp phần cho cuộc bầu cử thành công tốt đẹp.

Thứ hai: Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội phối hợp với các ngành và địa phương tập trung giám sát được 438 công trình, dự án của thành phố, liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người dân. Qua giám sát đa số các công trình, dự án được thực hiện đúng quy trình, tiến độ và đảm bảo quyền lợi của người dân. Tuy nhiên, qua giám sát vẫn còn một số dự án công trình thi công chậm gây bức xúc ảnh hưởng đến đời sống nhân dân. Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể

* Phó Trưởng Ban Dân vận Thành ủy Cần Thơ

chính trị - xã hội thành phố đã kiến nghị Ủy ban nhân dân thành phố thu hồi 49 dự án chậm thực hiện (trong đó, có 38 dự án khu dân cư và khu tái định cư).

Thứ ba: Giám sát việc thực hiện Chương trình sau tổng rà soát chính sách ưu đãi đối với người có công với cách mạng trên địa bàn thành phố trong năm 2014 - 2015. Qua giám sát đã rà soát được 11.046 người có công với cách mạng và thân nhân. Trong đó, hưởng đúng chính sách 10.887 người; hưởng chưa đầy đủ chế độ, hưởng sai, chưa được xác nhận là 159 trường hợp. Qua đó, có đề xuất cơ quan thẩm quyền xem xét, giải quyết các trường hợp này theo quy định của pháp luật.

Thứ tư: Lập đoàn giám sát thành phố do Ban Dân vận và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc thành phố chủ trì, giám sát thực tế xây dựng 150 căn nhà tình nghĩa ở huyện Thới Lai, quận Ô Môn và quận Thốt Nốt. Qua giám sát các đơn vị thi công đa số đều thực hiện đúng theo thiết kế, bản vẽ. Riêng đối với Công ty Bình Lâm thi công 103 căn nhà tình nghĩa không đúng theo cam kết như: thời gian thi công kéo dài, chất lượng không đảm bảo, thi công không theo đúng thiết kế, bản vẽ. Sau khi Mặt trận và các đoàn thể thành phố giám sát đã chỉ ra những hạn chế, thiếu sót và công ty Bình Lâm đã chấn chỉnh, sửa chữa kịp thời.

Thứ năm: Hội LHPN thành phố giám sát việc thực hiện

chính sách an sinh xã hội tại các địa phương có liên quan trực tiếp đến đời sống phụ nữ, gia đình, trẻ em và bình đẳng giới. Qua giám sát, phát hiện phát hiện 01 trường hợp chưa được hưởng chế độ người cao tuổi, 02 trường hợp có tên nhưng không được nhận tiền trợ cấp xã hội, 04 trường hợp đủ điều kiện nhưng chưa được hưởng chế độ bảo trợ xã hội, 05 vụ bạo lực gia đình. Hội đã kiến nghị với cơ quan chức năng giải quyết và đề xuất tăng mức hỗ trợ hàng tháng cho trẻ em khuyết tật từ 500 ngàn đồng đến 800 ngàn đồng/tháng.

Thứ sáu: Đối với xã, phường, thị trấn, Mặt trận và các đoàn thể thực hiện khá tốt nhiệm vụ giám sát và vận động nhân dân cùng giám sát, thông qua hoạt động giám sát của Ban thanh tra nhân dân và Ban giám sát đầu tư của cộng đồng, cụ thể là việc giám sát các cơ quan chính quyền trong thực thi các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước tại địa phương; việc giải quyết đơn, thư tố cáo, khiếu nại thuộc thẩm quyền giải quyết của Chủ tịch UBND xã, phường, thị trấn; giám sát việc chính quyền tạo điều kiện cho người dân thực hiện các quyền: "Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra" theo Pháp lệnh 34 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa XI và giám sát việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ, phẩm chất đạo đức, lối sống của cán bộ, công chức, viên chức, đại biểu dân cử đang công tác hoặc cư trú trên địa bàn.

* Về công tác phản biện xã hội, đây là nội dung mới, đòi hỏi phải tập trung nghiên cứu, thảo luận, nắm chắc những quy định của pháp luật và từ thực tiễn cuộc sống; trong thời gian qua, Mặt trận và các đoàn thể thành phố tập trung tham gia phản biện các nghị quyết của HĐND và chủ trương, chính sách, kế hoạch, đề án, dự án và các văn bản quy phạm pháp luật do HĐND, UBND các cấp dự thảo, báo cáo đánh giá tình hình kinh tế - xã hội và phương hướng nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội 6 tháng và hàng năm của địa phương tại các kỳ họp HĐND; góp ý vào dự thảo báo cáo chính trị của Đại hội đại biểu Đảng bộ thành phố (nhiệm kỳ 2015-2020). Để góp ý kiến phản biện các văn bản này, Mặt trận Tổ quốc thành phố đã tổ chức các cuộc họp, hội nghị thông qua vai trò tham mưu của Ban Dân chủ và Pháp luật của Mặt trận Tổ quốc thành phố để thẩm định, tham gia phản biện các nội dung trên. Kết quả đã tổ chức được 842 cuộc, có 34.852 người tham dự đã phát huy được quyền làm chủ trong việc tham gia vào quá trình xây dựng các quyết sách của thành phố và các địa phương, đơn vị liên quan đến quyền và nghĩa vụ của nhân dân. Qua đó, góp phần hoàn thiện và nâng cao chất lượng các quyết sách trước khi ban hành, tạo sự đồng thuận xã hội về nhận thức và thống nhất về hành động của các tầng lớp nhân dân trong quá trình xây dựng và phát triển thành phố.

Công tác phản biện của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp còn được thực hiện qua báo cáo kết quả phối hợp công tác với các cơ quan chính quyền; báo cáo kết quả hoạt động của Ban thanh tra nhân dân và Ban giám sát đầu tư của cộng đồng ở xã, phường, thị trấn. Qua đó, Mặt trận và các đoàn thể các cấp đã phản ảnh kịp thời cho cấp ủy đảng và chính quyền giải quyết tốt những vấn đề bức xúc liên quan đến quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân, tạo được sự đồng thuận và niềm tin của nhân dân đối với chính quyền địa phương.

Nhìn chung qua hơn 2 năm triển khai thực hiện Quyết định 217-QĐ/TW, các cấp ủy đảng đã tập trung chỉ đạo triển khai, quán triệt và tổ chức thực hiện khá đồng bộ. Kết quả bước đầu đã góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy đảng, chính quyền trong việc thực hiện Quyết định; xác định rõ hơn về chức năng giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội. Từ đó tạo sự thống nhất về nhận thức, phương pháp, cách thức triển khai thực hiện đối với cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội trên địa bàn. Mặt trận và đoàn thể các cấp đã chủ động phối hợp tham mưu cho các cấp ủy đảng lãnh đạo, chỉ đạo; đồng thời, xây dựng kế hoạch, tổ chức triển khai thực hiện, tích cực tuyên truyền, phổ biến đến

đoàn viên, hội viên và nhân dân bước đầu đạt kết quả khá tốt; đúc rút được nhiều kinh nghiệm, cách làm hay, góp phần làm phong phú hoạt động giám sát, phản biện trên địa bàn thành phố.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác giám sát và phản biện xã hội ở thành phố Cần Thơ vẫn còn gặp những khó khăn, vướng mắc: (1) Việc tổ chức học tập, quán triệt Quy chế, Quy định chưa thật sự sâu, kỹ, chưa rộng rãi trong quần chúng nhân dân; việc ban hành các văn bản để triển khai thực hiện ở một số địa phương, đơn vị vẫn còn lúng túng ở cách làm, cách cụ thể hóa văn bản hướng dẫn của cấp trên và việc vận dụng, chọn định hướng nội dung và triển khai thực hiện giám sát, phản biện xã hội ở đơn vị mình, từ đó dẫn đến có sự nhận thức khác nhau giữa các địa phương và khó thực hiện thống nhất, đồng bộ, nhất là hoạt động giám sát, phản biện ở cơ sở. (3) Một số dự án phát triển kinh tế - xã hội của địa phương không có sự giám sát, phản biện xã hội nghiêm túc của Mặt trận và các đoàn thể ngay từ đầu trước khi triển khai thực hiện, nên không khả thi, trở thành những dự án treo, gây tổn thất về công quỹ, gây thiệt hại về quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người dân trong vùng dự án. (4) Đội ngũ cán bộ Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội, nhất là ở cơ sở chưa được đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ và thiếu kinh nghiệm trong

công tác giám sát, phản biện xã hội. (5) Công tác phối hợp của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội với các cơ quan chức năng có lúc, có nơi chưa chặt chẽ. Một vài đoàn thể chưa có chương trình, kế hoạch giám sát và phản biện xã hội cụ thể hàng năm và chưa quan tâm đúng mức đến công tác này.

Qua thực tiễn triển khai công tác giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội theo Quyết định 217-QĐ/TW của Bộ Chính trị (khóa XI), bước đầu, Ban Dân vận Thành ủy Cần Thơ rút ra một số kinh nghiệm như sau:

Một là, sự quan tâm lãnh đạo của các cấp ủy đảng, sự phối hợp, hỗ trợ và tạo mọi điều kiện thuận lợi của chính quyền đối với công tác giám sát và phản biện xã hội đã giúp cho Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình góp phần xây dựng xã hội ngày càng dân chủ, công bằng, văn minh.

Hai là, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội phải có chương trình, kế hoạch thực hiện cụ thể, có trọng tâm, trọng điểm; định kỳ có sơ kết, tổng kết để rút kinh nghiệm.

Ba là, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội phải phối hợp chặt chẽ với chính quyền các cấp và các ngành chức năng trong công tác giám sát và phản biện xã hội và nên đưa thành tiêu chí xét thi đua, khen thưởng hằng năm. ■